

Bogat Turistični vodnik Slovenije

Pred letošnjimi poletnimi počitnicami je Založba Mladinska knjiga iz Ljubljane izdala Turistični vodnik Slovenije, kakršnega doslej še nismo imeli: na 700 straneh knjižnega formata so v 24 poglavjih opisana pomembna mesta in območja, 34 potovalnih smeri, 700 naselij, vsa slovenska vinorodna območja, narisanih je 70 načrtov mest in območij ter 34 tlorisov cerkev in gradov, popisani so vsi slovenski muzeji, izviri, arheološka najdišča, slapovi, najvišje slovenske gore, vse reke in jezera, parki in zdravilišča, vsi najpomembnejši (in številni nekoliko manj pomembni) spomeniki stavbarstva in arhitekture. Seveda ni v debeli knjigi niti enega samega poglavja, v katerem ne bi bile tako ali drugače opisovane ali vsaj omenjene slovenske gore ali gorski svet in vse, kar je povezano z njim.

Že v uvodu je lepo predstavljenih 20 najvišjih vrhov naših gorá in vrsta zavarovanih rastlin, od katerih jih večina raste v gorskem svetu, ob tem so predstavljeni vsi slovenski naravni parki, od katerih jih je večidel v gorah. Ob krajih pod gorami so seveda predstavljene tudi prelepe skalne kulise nad njimi in okoli njih ter ob tem možnosti za vzpone nanje. Celo ob večjih slovenskih mestih in krajih, ki niso čisto pod gorami, so opisane neštete možnosti za izlete v skalnati svet gorskih višav.

Po dolgem uvodu in predstavitvi nekaterih večjih in pomembnejših mest in krajev je v vodniku s štirimi glavnimi smermi, katerih stičišče je Ljubljana in po katerih bo nekoč speljan križ avtomobilskih cest, država razdeljena tako, kot narekuje pokrajina: iz Rateč skozi Kranj v Ljubljano, iz Ljubljane skozi Posojno v Sečovelje, iz Šentilja skozi Celje v Ljubljano in iz Ljubljane skozi Novo mesto v Obrežje. Temu sledijo opisi 30 turističnih smeri, kot sta si jih zamislila pisca osnovnega besedila **dr. Anton Gosar** in **dr. Matjaž Jeršič** ter predvsem vodja projekta in urednik knjige **Marjan Krušič**. Med temi smermi je ko-

majda kakšna, ob kateri ne bi bilo vsaj ene vzpetine, vsaj enega gorskega vrha ali planinske poti in koč, pa čeprav pelje do nje taka ali drugačna cesta.

V zadnjem delu vodnika so med drugim našete (skoraj) vse slovenske turistične kmetije (od katerih jih je velik del v gorskem svetu), tudi izletniške turistične kmetije, kjer ni mogoče prenočevati, ampak ponudijo izletnikom in planincem le hrano in pijačo, opisana je vrsta planinskih in pohodnih poti, naravoslovnih poti, gozdnih učnih poti in kulturnih pohodnih poti, zapisane pa so tudi cestne razdalje med večjimi slovenskimi kraji, da bi lahko tudi planinci — tako kot drugi popotniki — brez računanja in seštevanja takoj videli, kolikšno razdaljo morajo premagati iz kraja svojega domovanja do izhodišča za planinski izlet.

Ob tem naštevanju seveda ne smemo (in tudi ne moremo) prezreti neštetih barvnih fotografij, ki ilustrirajo in popestrijo turistični vodnik. Seveda je med njimi ogromno slik iz gorskega sveta, ki so jih prispevali najbolj znani slovenski planinski fotografi.

Vsekakor je to knjiga, ki jo bo rad vzel v roke vsak planinec, tudi zato, da bi še z drugačnega, manj planinskega in bolj turističnega zornega kota pogledal v gorski svet svoje domovine.

M. R.

Markacijski priročnik

Komisija za pota Hrvaške planinske zveze (HPS) je izdala Priručnik za markaciste, ki ga je napisal **Zdenko Kristijan** s sodelavci, urednik, lektor in korektor je **dr. Željko Poljak**. Format je kot naš PV, ima barvno ovojnico in 36 strani, naklada je 500 izvodov, izšel je v Zagrebu leta 1995. Ima fotografije in ustrezne skice. Predgovor je napisal načelnik komisije za pota pri HPS **Tomislav Pavlin**.

Vsebina se začneja z uvodom in opredelitvijo planinske poti. Sledi zgodovina markiranja, kjer so navedene kot prve štiri označene poti tiste iz leta 1882 na Medvednico, vsaka označena s svojo barvo. Že

za leto 1922 omenja priročnik okroglo markacijo z belo piko in rdečim kolobarjem na Bjelolasico. Dalje je objavljen Pravilnik Komisije za planinske poti (veljavnost od 13. 6. 1992), ki določa, da mora imeti vsako PD, ki je član HPS, markacijski odsek. Organiziranost markacistov je na Hrvaškem skoraj enaka naši, le območne skupine so tu regionalne planinske zveze, komisija za planinske poti pa ima podkomisije za šolanje in registracijo markacistov, za kartoteko poti, za krožne poti, za Velebitsko planinsko pot in Velebitsko krožno pot in tehnično podkomisijo. Šolanje markacistov je urejeno z dvodnevni tečajem (teorije imajo 4 ure s pomočjo videofilma, diapozitivov in ustreznih skic). Predvideni so tudi tečaji za markacijske inštruktorje.

Sledi poglavje Vrste markacij, ki kot osnovo določa okroglo markacijo (bela pika s premerom 6 cm, rdeč kolobar širine 3 cm, maksimalni premer 25 cm). Imajo dvojne pasastih markacij, ki jih pri nas opuščamo. Kot zanimivost zapišimo, da je pred križiščem pod markacijo narisani znak x, da opozori na križišče. Markaciji so dodane črke in številke. Za planinski prehod hrvaško-slovenske meje naj bi bila pota označena, kot so na avstrijsko-slovenski meji: zeleno-rdeče-bela markacija le 200 metrov od meje. Zimske markacije so cevi ali koli s pasasto markacijo zgoraj.

V poglavju Barve in čopiči je zapisano, kaj je potrebno vedeti pred odhodom na markiranje, marsikaj o vrstah markiranja po namenu, o napisih, tablah in smerokazih, žigih, skrinjicah za žige, vpisnih knjigah, vse to pa so več ali manj tehnološki napotki. Tudi ekološke table imajo, v priročniku piše celo o čiščenju frekventnih poti, ki ga opravljajo »ekopatrole«.

Posebej so zapisana dodatna dela varovanja na markiranih poteh, planinskih krožnih poteh in učnih poteh. Poti nimajo kategoriziranih kot pri nas. Poglavje Dokumentacija markiranih poti uvaja popis na kartoteki sistem. Pri nas smo to že opravili in bomo nekoč uredili ra-